

Vi har åtminstone varit kvar

DEBATT Svar av Carin Flemström och Barbro Levelius på [Jag efterlyser av Gudrun Shyman, SocialPolitik nr 1/2012](#) som skrev: "Jag efterlyser alltså en omfattande, högljudd, systematisk, kreativ och uppkäftig socialpolitisk debatt. Jag efterlyser socialchefer som unisont höjer rösten mot beslutsfattare och jag efterlyser en stolt socialarbetarkår som ställer sig på barriaderna tillsammans med medborgarna. Någon? Att socialarbetaryrket numera är klart kvinnligt dominerat, på alla nivåer, kan väl inte ses som ett hinder?"

Ja, Gudrun, vi är många som undrar vart vi tagit vägen, vad har hänt med oss? Socialarbetarna är inte bara de som vet mest om samhällets orättvisor och allt ökande klyftor. Vi drabbas också. Föraktet för den svage drabbar också dem som förväntas stå vid sidan om, eller runt om den svage. Vi hamnar i samma ringhörna som våra klienter – men har givetvis ändå en mycket tryggare situation – men det vi representerar är det som samhället inte vill veta om. Vad händer med oss i ett samhälle som föraktar dem vi ska företräda?

Vi splittras och intar olika positioner, inte bara mellan oss utan också inom var och en av oss. Också vi suckar tungt över klienten som inte öppnar bruna kuvert, "kan han inte skärpa sig". Den förhärskande privatiseringen av sociala problem smyger sig också in i våra medvetanden.

När vi inte står ut med lidandet vi ser, så söker de bästa av oss lösningen i bättre metoder, att bli än mer professionella och vi satsar all tid och all tankemöda åt att lära oss nya amerikanska metoder med underliga namn – vi ska bli de mest yrkesskickliga. Vem går till amatören med ett komplicerat benbrott? Vi ska bli experternas experter. Vi söker oss till behandlingsverksamheterna och de unga och nyexaminerade lämnas ensamma i akutarbetet, med försörjningsfrågorna, med omhändertagandena.

Några av oss blir chefer för vi ska vara med och bestämma och

vi ska se till att våra socialarbetare har pengar och en kärleksfull arbetsmiljö så att de orkar vara kärleksfulla i sin tur. Nu ska det bli ordning åtminstone i min stadsdel, i min kommun.

Vi sitter på kommunledningsmöten och får ständigt erfara att miljonerna vi lägger på placeringar av missbrukare får tas från förskolan och skolan. Vi står upp för våra underskott i lokaltidningen och hela kommunledningsgruppen talar om hur illojala vi är som använder media för att pressa fram pengar till vår verksamhet som om den var den viktigaste kommunala angelägenheten. Och när vi uttalat oss om den stigande hemlösheten så förklarar kommunikationschefen att nu har vi förstört kommunens varumärkesarbete för flera år framåt.

Vi har också tagit personligt ansvar och fritiden har ofta gått till ett inofficiellt socialt arbete innefattande det som man inte kan göra i myndighetsrollen.

Vi sitter i våra individutskott med politikerna ibland närmare än medarbetarna. Och politiken är ju kärnan i demokratin. Att som tjänsteman gå ut och slåss mot politiska beslut blir väldigt lätt ett underkännande av det politiska systemet. Å ena sidan är en kunnig och stark socialnämndsordförande guld värd, hon/han är vår största lobbyist och det borde vara ett krav att ingen fick bli kommunstyrelseordförande utan att ha suttit i en socialnämnd. Å andra sidan, med en svag socialnämndsordförande, så har man dubbla bördor. Kanske är det lättare för andra yrkesgrupper att opponera när man inte har politiken inne i själva yrkesutövningen?

Nej, vi är inte stolta över hur det blivit, hur vi har blivit. Men vi har ändå stått ut, vi har funnits kvar, i vårt fall till pensionsdagen. Vi har tagit fajten dag ut och dag in, alltid representerande det tärande, det som kommunen inte skriver om när man skryter om sin kommun, det som bara kostar och kostar.

Det är kanske det som är felet, det är kanske där det kommer in att vi är en kvinnlig yrkeskår. Vi står ut, vi finns kvar,

såsom kvinnor alltid gjort.

Ja, vi får nog erkänna att mötet med livets svåraste, där vi ska kunna stå för det yttersta skyddsnätet i alla upptänkliga mänskliga sammanhang, inte lämnat så mycket ork för mediala utspel – och tyvärr, det är tyngre för dagens yngre medarbetare än vad det var när vi var unga. Ändå skulle vi aldrig velat byta jobb. Upplevelsen av en medmänniska som reser sig, som rätar på ryggen och får glöd i blicken, den upplevelsen väger upp allt.

Gudrun, varför är även ni mediala personer som borde vara vårt stöd – varför är också ni tysta – eller till och med slår på oss, deltar i föraktet? Varför inte använda kraften till att intervjua våra unga socialarbetare som står upp till knäna i barnavårdsutredningar eller har så många med försörjningsstöd att de inte kommer ihåg namnen på dem – och som stupar i säng när de kommer hem? Du har dem nära i din egen kommun och även i grannkommunen Kristianstad där socialarbetarna gjort precis det du efterlyser.

Gudrun, var är du någonstans, med oss, mot oss eller ovanför oss?

[Carin Flemström](#) & Barbro Levelius

PS Det finns mycket i tidningen Socialpolitik som får hjärtat att glöda!

Svar till:

Carin Flemström och Barbro Levelius

Tack för en väldigt insiktsfull och reflekterande reaktion på min artikel. Den analys ni gör ger en mycket bra bild av utvecklingen sedan 70-talet. Just den bilden borde ligga som underlag för kritiska diskussioner om sakernas tillstånd. Hela idén med att se kommunen som en koncern, där putsandet på varumärket devalverar demokratin, förtjänar en djupgående och kritisk diskussion. Jag vet att det finns sådan. På flera håll.

Men jag vet också att man måste vara många om det ska höras.

Därför är det tråkigt att ni, som slutkläm i artikeln, gör just det som ni själva utsatts för, det vill säga anklagar budbäraren (i detta fall jag) för illojalitet. Ni skriver "Gudrun, var är du någonstans, med oss, mot oss eller ovanför oss?" och påstår att jag slår på socialarbetarna och deltar i föraktet. Jag blir både förvånad och beklämd.

För mig är det självklart att socialarbetarna ska stå i det främsta rummet för att ge näring till en utvecklad välfärd. Då krävs det strukturella analyser, genuin ilska och kollektivt handlande, det vill säga krav på politiska reformer! Inte ett uppgivet konstaterande av att "Vi står ut, vi finns kvar, såsom kvinnor alltid gjort."

Som tur är har ni inte rätt!

[Gudrun Schyman](#)